

Sarı İşaret

R.W. CHAMBERS

Bırak kızıl şafak karar versin
Ne yapacağımıza
Bu mavi yıldız ışığı ölüp
Her şey tamamlanınca*

I

Açıklanması imkânsız olan ne çok şey var! Niçin bazı müzik akortlarını duyunca aklıma sonbahar yapraklarının kahverengi, altuni tonları geliyordu? Azize Cecile İlahisi niçin düşüncelerimi duvarlarında el değmemiş gümüş damarları ışıldayan mağaralarda gezintiye gönderiyordu? Saat altıda Broadway'in hengâmesinin nesi, gözlerimin önüne durgun bir Breton ormanındaki bahar yapraklarının ve küçük yeşil bir kertenkelenin üzerine yarı şefkatli yarı meraklı eğilip, "Düşünsene, bu da Tanrı'nın bir çocuğu!" diye mırıldanan Sylvia'nın resmini getiriyordu?

Bekçiyi ilk görüşümde sırtı bana dönüktü. Kilisenin kapısından içeri girene dek onu ilgisiz gözlerle izledim. O sabah Washington Meydanı'nda gezinen diğer insanlara baktığımdan daha ilgili bakmamıştım ona, penceremi ka-

---

* Carman, Bliss. Songs of the Sea Children. Vol. 3. 1904. Songs Of The Sea Children XLVII. -çn

payıp atölyeme geri döndüğümde de varlığını büsbütün unutmuştum. Akşamüstünün ilerleyen saatlerinde, sıcak bir gün olduğundan pencereyi tekrar açıp hava almak için başımı dışarı uzattım. Kilisenin avlusunda duran adamı, yine sabahki ilgisizliğimle fark ettim. Meydanın öte yanında oynayan fiskeciye doğru bakındım ve zihnim ağaçların, asfalt yolların, hareket halindeki bebek bakıcılarıyla tatilcilerin belli belirsiz izlenimleriyle doluyken, şövaleme doğru hamle ettim. Başımı çevirirken, kayıtsız bakışımın menziline aşağıda, kilise avlusunda duran adam girdi. Yüzünü bana doğru çevirmişti şimdi; gayriihtiyari bir hareketle ben de ona bakmak için başımı eğdim. O da aynı anda başını kaldırarak doğruca bana baktı. Ve tam o vakit yüzü, aklıma bir mezar solucanını getirdi. Bu adamda beni tiksindiren neydi bilmiyorum ama tombul, beyaz bir mezar solucanı çağrışımı öyle güçlü, öyle mide bulandırıcıydı ki, yüzümden anlaşılmış olmalıydı çünkü adam şişkin suratını, rahatı kaçmış kestane kurtçuğu ifadesiyle öte tarafa çeviriverdi.

Şövalemin başına geri döndüm ve modelime poza geri dönmesini işaret ettim. Kısa bir süre çalıştıktan sonra o ana dek yaptığım bölümü hızla tahrip etmekte olduğuma kanaat getirip palet spatulasıyla rengi kazımaya koyuldum. Ten renkleri öyle sarımsı, sıhatsız görünüyordu ki, öncesinde sağlıklı ışıldayan renklere boyadığım çalışmayı nasıl bu kadar berbat renklere boyayabildiğimi anlayamadım.

Tessie'ye baktım. Duruşu değişmemişti. Boynunun ve yanaklarının tertemiz pembeliğini görünce yüzüm asıldı.

“Bir şey mi yaptım?” diye sordu.

“Yok, ben buradaki kolu berbat ettim, tuvale böyle bir çamur rengini nasıl boyadığımı ömrübillah anlayamayacağım,” diye yanıtladım.

“Poz veremiyor muyum?” diye ısrar etti.

“Yo, çok iyisin.”

“O zaman suç benim değil?”

“Hayır, suçlu benim.”

“Üzıldüm,” dedi.

Ben tuvalimdeki vebalı noktayı terebentinli bezle temizlerken biraz dinlenmesini söyledim, o da sigara içip *Courier Français*'deki çizimlere bakmaya gitti.

Sorun terebentinde miydi yoksa tuvalde mi bir hata vardı bilmiyorum ama sanki ben ovdukça kangren yayılıyor gibiydi. Boyayı çıkarmak için arı gibi çalışıyordum, yine de hastalık uzuvdan uzva yayılıyordu sanki. Panik halinde yayılmasını durdurmaya çabalıyordum, şimdi de göğüsteki renk değişmişti, tüm figür süngerin suyu çekişi gibi iltihabi emiyordu. Palet spatulasını, terebentini ve bezi hırsla denemeye devam ettim, bir yandan da bana tuvali satan Duval ile yapacağım konuşmayı düşünüyordum; ama neden sonra, ne tuvalin ne de Edward'dan aldığım boyaların kusurlu olduğuna kanaat getirdim. “Sorun terebentinde olmalı,” diye düşündüm öfkeyle, “yoksa akşamüstü güneşi gözlerimi kamaştırdığı için mi doğru düzgün göremiyorum?” Modelim Tessie'yi çağırdım. Duman çemberleri üfleyerek geldi, sandalyemin üzerinden eğildi.

“Ne yaptın böyle!” diye bağırdı.

“Hiç,” diye söyledim, “terebentinden olacak!”

“Rengi çok kötü olmuş şimdi,” diye devam etti, “Sence benim yeşil peynire mi benziyor?”

“Tabii ki hayır,” dedim kızarak, “daha önce böyle boyadığımı gördün mü hiç?”

“Görmedim gerçekten.”

“O zaman?”

“Herhalde terebentinden olmuştur,” dedi bana hak vererek. Üzerine bir kimono geçirip pencereye doğru yürüdü. Ben de yorulana dek kazıdım ve ovaladım, sonra fırçalarımı toplayıp Tessie'nin kulaklarına kadar varan okkalı bir küfür savurarak tuvale fırlattım.

Bana aldırmadan, aniden söze başladı, “Çok güzel! Küfret, akılsızca davran ve fırçalarını mahvet! Üç haftadır bunun üzerinde çalışıyorsun, bak ne hale getirdin şimdi. Tuvali yırtmanın faydası ne? Sanatçılar nasıl yaratıklar böyle!”

Böyle patlamalardan sonra genelde hissettiğim gibi utanç duydum, mahvolan tuvali duvara doğru çevirdim. Tessie fırçaları temizlememe yardım etti ve dans adımlarıyla giyinmeye gitti. Paravanın arkasından, beni öfkeden tamamen ya da kısmen kendini kaybetmek konusunda verdiği tavsiyelerle oyaladı, sonra yeterince acı çektiğime karar vermiş olacak ki, yanıma gelip erişemediği yerdeki düğmesini iliklemedi buyurdu.

“Pencerenin yanından dönüp, kilisenin bahçesinde gördüğün korkunç suratlı adamdan bahsettiğin andan itibaren her şey ters gitti,” deyiverdi.

Esneyerek, “Evet, adam muhtemelen resmi lanetledi,” diye yanıtladım. Saati baktım.

Aynanın önünde şapkasını düzeltirken, “Biliyorum, saat altıyı geçti,” dedi Tessie.

“Evet,” dedim, “seni bu kadar uzun tutmayı düşünmüyordum.” Pencereden sarktım ama mide bulantısıyla hemen içeri girdim, hamur suratlı genç adam kilisenin bahçesinde duruyordu. Tessie hoşnutsuz ifademi fark edip pencereden baktı.

“Hoşuna gitmeyen adam bu mu?” dedi fısıldayarak.

Başımla onayladım.

“Yüzünü göremiyorum ama şişman ve yumuşak görünüyor. Öyle ya da böyle,” diye devam etti dönüp bana bakarak, “bana gördüğüm bir rüyayı hatırlatıyor, bir zaman gördüğüm korkunç bir rüya. Rüya mıydı acaba?”

Gülümseyerek, “Ben nereden bileyim?” dedim.

Tessie de güldü.

“Sen de vardın,” dedi, “o yüzden belki bir bildiğin vardır.”

“Tessie, Tessie,” diye itiraz ettim, “rüyanda beni gördüğünü söyleyerek beni pohpohlamaya kalkma!”

“Ama gördüm,” diye ısrar etti, “anlatayım mı?”

“Anlat bakalım,” dedim bir sigara yakarken.

Tessie açık pencerenin pervazına yaslanarak ciddiyle anlatmaya başladı.

“Geçen kış bir gece yatağıma uzanmış, pek fazla bir şey düşünmeden duruyordum. Sana poz vermişim ve yorgundum ama uyumak imkânsız gibiydi. Şehirde çanların saat onu, on biri ve on ikiyi vurduğunu duydum. Gece yarısına doğru uyuyakalmış olmalıyım çünkü sonra çan sesi duyduğumu hatırlamıyorum. Gözlerimi henüz kapattığımı düşünürken bir şeyin beni pencereye gitmeye zorladığını gördüm rüyamda. Kalktım, kanadı açıp dışarıya eğildim. Görebildiğim kadarıyla Yirmi Beşinci Cadde’de kimsecikler yoktu. Korkmaya başladım; dışarıdaki her şey çok karanlık, çok huzursuz görünüyordu. Sonra kulaklarıma uzaktan tekerlek sesi çalındı, pencereye çıkıp beklemem gereken şey buymuş gibime geliyordu. Yavaş yavaş tekerler yaklaştı, nihayet caddede hareket eden arabayı seçebildim. Yaklaşıkça yaklaştı, pencerenin altından geçerken bunun bir cenaze arabası olduğunu anladım. Sonra ben korkudan titrerken sürücü kafasını çevirip dosdoğru yüzüme baktı. Uyandıgımda açık pencerenin önünde soğuktan titrer halde buldum kendimi, kara bir kuş tüyü takılmış cenaze arabası ve sürücü gitmişlerdi. Aynı rüyayı geçtiğimiz mart ayında da gördüm ve yine pencerenin kenarında uyandım. Dün gece de rüya tekrarlandı. Nasıl yağmur yağıyordu hatırlıyor musun, uyandıgımda açık pencerenin önünde, sırlıklam geceliğimle duruyordum.”

“Peki ben rüyanın neresindeydim?” diye sordum.

“Sen... Sen tabuttaydın, ama ölü değildin.”

“Tabutta mıydım?”

“Evet.”

“Bunun nereden anladın? Beni gördün mü?”

“Hayır, yalnızca orada olduğunu biliyordum işte.”

“Galler kanepesi ya da ıstakoz salatası yedin mi bu aralar?” diye güldüm ama kız bir dehşet çılgılığıyla sözümü kesti.

Pencere pervazında kıvranıp bükülünce, “Hey! Ne oluyorsun?” diye bağırdım.

“Kilise bahçesindeki adam... cenaze arabasını o kullanıyordu.”

“Saçmalık,” dedim ama Tessie'nin gözleri dehşetten fal taşı gibi açılmıştı. Pencereye yaklaşıp aşağı baktım. Adam gitmişti. “Gel Tessie,” diye zorladım onu, “saf olma. Çok uzun süre poz verdin; sinirlerin bozuldu.”

“O suratı unuttur muyum sanıyorsun?” diye mırıldandı. “Cenaze arabasının penceresinin altından geçtiğini üç kez gördüm, her seferinde adam kafasını çevirip yüzüme baktı. Ah, suratı öyle beyazdı ki, ve...yumuşak? Ölü gibiydi, sanki uzun zaman önce ölmüş gibiydi.”

Kızı oturtup bir kadeh Marsala içirdim. Ben de yanına oturup ona nasihat etmeye çalıştım.

“Bana bak Tessie,” dedim, “bir-iki haftalığına kırlara gideceksin, cenaze arabalarıyla ilgili rüyalar görmeyeceksin. Tüm gün poz veriyorsun, gece olunca sinirlerin boşalıyor. Böyle devam edemezsin. Hal böyleyken her gün işini bitirdiğinde hemen yatağa gitmek yerine Sulzer Parkı'na pikniğe gidiyorsun ya da Eldorado'ya, Coney Island'a... Ertesi sabah buraya geldiğinde de halin kalmamış oluyor. Ortada cenaze arabası filan yok. O yalnızca yumuşak kabuklu bir ıstakozdan kaynaklanan bir rüyaydı.”

Belli belirsiz gülümsedi.

“Kilise bahçesindeki adama ne demeli?”

“Eh, o da yalnızca sokaktaki sıradan, sıhhsiz yaratıklardan birisi.”

“Sana yemin ederim Bay Scott, aşağıda, kilisenin bahçesinde duran adamın yüzü, cenaze arabasının sürücüsünün yüzü değilse benim adım da Tessie Reardon değil.”

“Ne olmuş yani?” dedim. “Onurlu bir mesleği var demek ki.”

“O zaman cenaze arabası gördüğüme inanıyorsun?”

“Ah,” dedim diplomatik bir manevrayla, “arabayı gerçekten gördüysen eğer pekâlâ sürücüsü de aşağıdaki adam olabilir. Bunda bir şey yok.”

Tessie kalktı, kokulu mendilini açtı, kenarındaki bir kat yerinden sakızını alıp çiğnemeye başladı. Sonra eldivenlerini taktı, kibar bir “İyi geceler Bay Scott” dileğiyle bana elini uzattı ve çıkıp gitti.

II

Ertesi sabah, oda hizmetçisi Thomas bana bir *Herald* gazetesi ve bazı haberler getirdi. Yan taraftaki kilise satılmıştı. Tanrı'ya şükrettim, Katolik olduğum için komşu cemaate karşı nefret duyuyor değildim tabii, her kelimesini sanki kilisenin koridorunda değil odamda çınlıyormuş gibi duyduğum yaygaracı vaiz sinirlerimi yıpratmıştı, r harfleri üzerinde genizden gelen bir ısrarla durması tüm duyularımı altüst ediyordu. Sonra bir de orgcu olacak o insan kılıklı şeytan vardı, bazı eski ilahileri kendi yorumuyla baştan savma çalıyordu. Ancak org öğrencilerinden oluşan bir kuartetin çalacağı şekilde şükran duasını minörleri değiştirerek çalan yaratığın kanına susamıştım. Papaz fena bir adam değil gibime geliyordu ama “RRRab Musa'ya dedi ki; Savaş Erridirr RRRab, Adı RRRab'dır. Öfkem alevlenirrrr, sizi kılıçtan geçirrrtirim,” diye gürlendiğinde, böyle bir günahın kefareti için Araf'ta kaç yüzyıl geçirmek gerektiğini düşünüyordum.

Thomas'a "Araziyi kim satın aldı?" diye sordum.

"Valla onu kimse bilmiyor efendim. Hamilton evlerinin sahibi bakıyomuş diyolar. Belki yeni evler yapacak."

Pencereye gittim. Sıhhsiz yüzüyle genç adam kilise bahçesinin kapısında duruyordu, onu görür görmez beni o aynı katlanılmaz mide bulantısı ele geçirdi.

"Bu arada Thomas," dedim, "şu aşağıdaki arkadaş kim?"

Thomas burnunu çekti. "Şu solucan mı efendim? Kilisenin gece bekçisi o. Bütün gece o basamaklarda oturup herkese küfür gibi bakması sinirimi bozuyo. Bi gün kafasına bi tane vuracam, affedersiniz efendim."

"Devam et Thomas."

"Bigece diğer İngiliz çocuk Harry'yle eve dönüyoduk, o da basamaklarda oturuyodu. Yanımızda Molly ve Jen de vardı efendim, iki garson kız. Adam bize öyle ters baktı ki kalkıp, 'Ne bakıyosun şişman solucan?' dedim. Affedersiniz efendim ama solucana benziyo. Hiçbi şey demedi, sonra ben dedim ki; 'Gel de o yumuşak başını ezeyim!'. Kapının üzerinden atlayıp avluya girdim, yine bi şey demedi, ters ters baktı sadece. Sonra ona bi kez vurdum ama of, başı öyle soğuk, yumuşaktı ki dokunmak bile mide bulandırıcıydı."

Merakla, "O zaman ne yaptı?" diye sordum.

"O mu? Hiçbi şey."

"Peki sen Thomas?"

Genç adam utançtan kızardı, huzursuzca gülümsedi.

"Bay Scott, efendim, ben korkak değilim, neden kaçtığımı da hâlâ bilmiyorum. Ben 5. Okçu Birliği'ndeydim efendim, Tel-El-Kebir'de borazancıydım, vurulmuştum da."

"Adamdan kaçtım demeyeceksin değil mi?"

"Evet efendim, kaçtım."

"Niçin?"

"Bi bilsem efendim. Molly'yi tutup koştum, diğerleri de benim kadar korkmuşlardı."

“Ama korktukları neydi?”

Thomas bir süre yanıt vermek istemedi ama aşağıdaki tiksiniç adama karşı merakım ayaklanmıştı, ısrar ettim. Amerika’da geçirdiği iki yıl Thomas’ın Doğu Londra şivesini değiştirmekle kalmamış, ona Amerikalıların alay edilme korkusunu da kazandırmıştı.

“Bana inanmayacaksınız Bay Scott, efendim.”

“İnanacağım.”

“Bana gülmeyeceksiniz?”

“Saçmalama!”

Tereddüt etti. “Eh, efendim, Tanrı şahidimdir, ona vurduğumda bileğimi yakaladı efendim, ben de o yumuşak, hamur gibi elini tutup çevirdim, o zaman parmaklarından biri elimde kaldı.”

Thomas’ın yüzündeki mutlak tiksinti ve dehşet benim yüzüme de yansımış olacak ki, ekledi: “Çok korkunç, şimdi onu görünce hemen oradan uzaklaşıyorum. Beni hasta ediyor.”

Thomas ayrılınca pencereye doğru yürüdüm. Adam parmaklıkların yanında duruyordu, elleri kapının üzerindeydi, midem bulanarak ve dehşete kapılmış halde şövalemin başına döndüm, sağ elinin orta parmağı eksikti.

Saat 9’da Tessie ortaya çıktı, sonra neşeli bir “Günaydın Bay Scott!” nidasıyla paravanın ardında kayboldu. Geri gelip model sehpası üzerinde pozunu aldığı anda yeni bir tuval almış olduğumu gördü, sevindi. Ben çizerken sessiz kaldı ama karakalemin kâğıt üzerindeki hışırtısı bitip de sabitleyiciye geçtiğimde gevezeliğe başladı.

“Ah dün gece çok güzel vakit geçirdik! Tony Pastor’un evindeydik.”

“Biz dediğin kim?” diye sordum.

“Ha, Maggie, biliyorsun, Bay Whyte’in modeli ve Pinkie McCormick –siz sanatçıların bayıldığı kırmızı saçları yüzünden Pinkie diyoruz ona– ve Lizzie Burke.”

Tuvalin üzerinde sabitleyici spreyden bir doz püskürtürken, “Peki, devam et,” dedim.

“Kelly’yi ve Baby Barnes’ı gördük, hani vodvil dansçısı olan... ve diğerleri. Flört de ettim.”

“Demek benden vazgeçtin Tessie?”

Güldü, başını salladı.

“Lizzie Burke’ün erkek kardeşi, Ed. Tam bir beyefendi.”

Kendimi ona, flört konusunda gülümseyerek dinlediği babacan tavsiyelerde bulunmak zorunda hissettim.

Sakızımı çıkarıp incelerken, “Ah, kötü giden bir flörtün üstesinden gelebilirim,” dedi, “ama Ed farklı. Lizzie benim en iyi arkadaşım.”

Sonra Ed’in Lowell, Massachusetts’teki naylon çorap fabrikasından dönüp Lizzie ile kendisini nasıl da büyümüş bulduğunu, nasıl başarılı bir genç adam olduğunu, Macy’s’in yünlüler departmanında yeni girdiği tezgâhtarlık işini kutlamak için dondurma ve istiridyeye hiç düşünmeden yarım dolar harcamış olduğunu anlattı. Anlattıklarını bitirmeden ben boyamaya geçmişim, gülerek ve serçe gibi cıvıdayarak pozunu yeniden aldı. Öğlen olduğunda resim iyiden iyiye oturmuştu. Tessie yanıma gelip baktı.

“Bu daha iyi,” dedi.

Ben de öyle düşünüyordum, öğlen yemeğimi her şeyin yolunda gittiğine dair rahatlatıcı bir hisle yedim. Tessie tam karşıma oturup yemek için yanında getirdiklerini çizim masasına açtı, kırmızı şarabımızı aynı şişeden içtik ve sigaralarımızı aynı kibritle yaktık. Tessie’ye çok bağlıyım. Onun çelimsiz ve sakar bir küçük kızıdan, zayıf ama biçimli bir kadına evrildiğine şahit olmuşum. Bana üç yıldır poz veriyordu ve modellerim arasında en sevdiğim oydu. Şimdilerde söylendiği gibi Tessie kanatlanıp yuvadan uçsaydı çok üzülürdüm ama tavırlarında bir kötüye gidiş sezmemiştim hiç ve içimde, onun aslında iyi bir kız olduğunu biliyor-

dum. Onunla asla ahlaktan bahsetmezdik, böyle bir niyetim de yoktu, çünkü hem ben ahlak yoksunuydum hem de beni dinlemeyip canının istediğini yapacağını biliyordum. Yine de dümeni zorluklardan uzağa kırmasını umut ediyordum, çünkü iyiliğini istiyordum, bir de bencilce, en iyi modelimi elimde tutmak arzusundaydım. Biliyordum ki, flört dediği şeyin Tessie için fazla önemi yoktu, bu tür şeyler Amerika'da asla Paris'te yaşandığı gibi yaşanmıyordu. Yine de gözleri açılmış biri olduğumdan, Tessie'yi bir gün şu veya bu biçimde birilerinin alıp götürceğini biliyordum ve evliliğin saçmalık olduğuna inansam da içtenlikle, Tessie için tabloda bir rahibin olmasını umuyordum. Ben Katolikim. Ayini dinlediğimde, istavroz çıkardığımda keyfimin yerine geldiğini, günah çıkarmanın bana iyi geldiğini hissediyorum. Benim kadar yalnız yaşayan bir adamın birilerine günahlarını anlatması gerekir. Öte yandan, Sylvia da Katolik'ti ve bu benim için yeterli bir sebepti. Ama şimdi Tessie'den söz ediyordum; Tessie farklıydı. O da Katolik'ti ama benden daha dini bütündü, bütün bunları bir araya getirince güzel modelim için, kendisi birine âşık oluncaya dek endişelenmeme lüzum yoktu. Biliyordum ki işte o zaman, geleceğine yalnızca kader karar verecekti ve içten içe hep, kaderin onu benim gibi erkeklerden uzak tutması ve o tatlı yüzünün hatrına yoluna yalnızca Ed Burke'leri ve Jimmy McCormick'leri çıkarması için dua ediyordum.

Tessie, dumandan halkalar üfleyerek ve elinde tuttuğu bardaktaki buzları tıngırdatarak oturuyordu.

“Biliyor musun, dün gece ben de bir rüya gördüm,” diye itiraf ettim.

Güldü. “O adamı görmüş olmayasın.”

“Aynen öyle. Senin rüyana benzer bir rüya, hatta daha beteri.”

Bunu açıklamak ahmakça, düşüncesizceydi ama ortala-

ma bir ressamın incelikten nasıl da yoksun olduğunu bilir-siniz. “Saat 10’a doğru uyuyakalmışım,” diye devam ettim, “bir süre sonra rüyamda uyandığımı gördüm. Gece yarısı çanlarını, ağaçların dallarındaki rüzgârı, koydaki vapurların düdüklarını öyle açık seçik duyuyordum ki, gerçekten uyanık olmadığuma inanmakta zorlanıyordum. Cam kapaklı bir kutuda uzanmış yatıyordum sanırım. Altundan geçtiğim sokak lambalarının ışığını belli belirsiz seçebiliyordum çünkü Tessie, itiraf etmem gerekir, içinde yattığım kutu, beni taş yollarda sarsarak taşıyan yastıklarla kaplı bir arabanın arkasında duruyordu. Bir süre sonra sabrım tüken-di ve hareket etmeyi denedim ama kutu çok dardı. Ellerim göğsümde kenetlenmişti, ellerimi kaldırıp kendimi kurtar-mam imkânsızdı. Sesleri dinledim ve ben de seslenmeyi de-nedim. Sesim gitmişti. Arabayı çeken atların nal seslerini, hatta sürücünün nefesini duyabiliyordum. Sonra kulağıma başka bir ses çaldı; bir pencere kanadının açılma sesi. Başımı az da olsa çevirebildim, artık yalnızca cam kapağın değil arabanın penceresinden dışarıyı da görebiliyordum. Evler gördüm, boş ve sessiz, biri dışında hiçbirinde ne ışık ne de hayat emaresi vardı. O evin birinci katında bir pence-re açıktı ve beyazlar giymiş bir siluet orada durmuş sokağa bakıyordu. Sendin o.”

Tessie yüzünü benden öteye çevirdi ve dirseklerini ma-saya yasladı.

“Yüzünü görebiliyordum,” diye devam ettim, “bana ol-dukça kederli göründü. Sonra pencerenin önünden geçtik ve dar, karanlık bir yola saptık. Atlar durdu. Bekledim, göz-lerimi korku ve sabırsızlıkla kapayıp bekledim ama her yer mezar gibi sessizdi. Saatler geçmiş gibime geliyordu, artık iyice rahatsızdım. Birinin çok yakınımda durduğu hissine kapılıp gözlerimi açtım. Tabutun kapağından cenaze araba-sının sürücüsünün bembeyaz yüzünü gördüm.”

Tessie'nin hıçkırığı sözümü kesti. Yaprak gibi titriyordu. Tam bir ahmak gibi davranmıştım, verdiğim zararı telafi etmeye çalıştım.

“Ama Tess,” dedim, “bunu sana sadece anlattığın öykünün, bir insanın rüyalarını nasıl etkileyebileceğini göstermek için anlattım. Gerçekten bir tabutta yattığımı sanmıyorsun değil mi? Niçin titriyorsun? Senin rüyan ve o zararsız gece bekçisine karşı hissettiğim mantıksız nefret, uykuya dalar dalmaz zihnimi harekete geçirdi, görmüyor musun?”

Başını kollarının arasına alıp bağı yanıyormuşçasına hüngür hüngür ağlıyordu. Nasıl da katmerli bir ahmak gibi davranıyordum! Ama kendi rekorumu da kırmak üzereydim. Yanına yanaşıp ona sarıldım.

“Tessie, canım, affet beni,” dedim, “seni bu saçmalıklarla korkutmaya hakkım yoktu. Rüyalara inanmak için fazla akıllı bir kızsın, iyi bir Katolik'sin.”

Elimi sıktı, başını geriye atıp omzuma yasladı, ama hâlâ titriyordu, onu avutmaya çalıştım.

“Hadi Tess, gözlerini aç, gülümse.”

Gözleri yavaş, isteksiz bir hareketle açılıp benimkilerle buluştu ama gözlerindeki ifade öyle tuhaftı ki onu rahatlatmak için tekrar hızlı bir hamlede bulundum.

“Bunlar zırvalık Tessie. Rüyandan ötürü başına bir fenalık geleceğine inanmıyorsun gerçekten değil mi?”

“Hayır,” derken kırmızı dudakları titriyordu.

“Öyleyse sorun nedir? Korkuyor musun?”

“Evet. Ama kendim için değil.”

“Öyleyse benim için?” diye sordum dalga geçer gibi.

Neredeyse duyulmaz bir sesle, “Senin için,” diye fısıldadı. “Seni seviyorum.”

Önce gülmeye başladım ama onu anladığımda, içimden bir şok dalgası geçti, taşlaşmış halde öylece oturdum. Bu

şimdiye dek yaptığım tüm aptallıkları taçlandıran hamle olmuştu. Onun sözleriyle benim yanıtım arasında geçen anda bu masum itirafa verilecek binlerce cevap düşündüm. Bir gülümsemeyle geçiştirebilirdim, onu yanlış anlamış gibi yapıp sağlıklı olduğum konusunda ona güvence verebilirdim ya da beni seviyor olmasının imkânsız olduğunu söyleyebilirdim. Ama cevabım düşüncelerimden hızlıydı, şimdi ne kadar düşünüp dursam nafile, artık çok geç, çünkü onu dudaklarından öptüm.

O akşam hep yaptığım gibi Washington Parkı'nda yürüyüşe çıktım, gün içinde olanları düşünüyordum. Artık tamamen teslim olmuştum. Geriye dönüş yoktu, gelecekle yüz yüzeydim. İyi bir adam değildim, incelikli biri de değildim ama kendimi de Tessie'yi de aldatmak gibi bir niyetim yoktu. Hayatımın tek tutkusu güneşli Breton ormanlarında gömülmüş yatıyordu. Sonsuza dek gömülü kalacak mıydı? Umut "Hayır!" diyordu. Üç yıl boyunca umudun sesini dinlemiştim ve üç yıl boyunca kapımın eşiginde ayak sesleri duymayı bekledim. Sylvia unutmuş muydu? "Hayır!" diyordu Umut.

İyi bir adam değilim dedim. Bu yalan değil, ama operakomikteki kötü adamlardan biri de değildim. Tasasız, pervasız bir hayat sürüyordum, beni zevke davet eden ne olursa alıp, sonuçlarından acı duyuyor, bazen acı bir pişmanlık çekiyordum. Resim dışında tek bir şeyde ciddiydim ve o şey Breton ormanlarında kayıp değilse bile saklıydı.

O gün olanlardan pişman olmak için artık çok geçti. Acıma, üzüntünün uyandırdığı ani ve geçici bir şefkat duygusu ya da kibri tatmin etmeye yönelik vahşi bir güdü olsun, sebebi fark etmez, şimdi masum bir kalbi yaralamak istemiyorsam önümde çizilen yol belliydi. Dünya üzerine sözde tecrübeme rağmen, varlığından şüphe bile etmediğim bir sevginin tutkusunun derinliği, ateşi ve gücü beni ya karşılık

vermeye ya da Tessie'yi göndermeye zorlamıştı. Belki başkalarına acı çektirmeye korktuğumdan, belki içimde kasvetli bir bağnazlıktan bir parça bulunduğundan, bilmiyorum, o düşüncesiz öpücüğün sorumluluğunu reddetmekten çekindim ve zaten Tessie'nin kalbinin kapıları açıldığında dışarıya taşan sel bana bunu yapacak zaman tanımamıştı. Alışageldikleri gibi görevlerini yapan ve hem kendilerini hem herkesi mutsuz etmekte melankolik bir tatmin bulan başkaları buna karşı koyabilirdi. Ben karşı koymadım. Buna cesaret edemedim. Fırtına yatışınca ona Ed Burke gibileri sevip sade altın bir yüzük taksa daha iyi olacağını söyledim ama tek kelimesini bile duymak istemedi, ben de illa ki evlenmesi mümkün olmayan birini sevmeye karar verdimse, bari beni sevsin, diye düşündüm. En azından ben ona aklı başında bir sevgi gösterebilirdim ve sevdasından sıkıldığında benden zarar görmezdi. Ne kadar zor olacağını bilmeme rağmen bu konuda kararlıydım. Platonik ilişkilerin mutat bitişlerini anımsadım, böyle bir hikâye duyunca nasıl da midemin bulandığını düşündüm. Benim gibi incelik yok-sunu bir adama fazla gelecek bir yük taşıdığımı biliyordum, fakat geleceği düşündüğümde benimle olduğunda güvende olacağından bir an için bile şüphe etmiyordum. Tessie'den başka birisi için, zihnimi meşgul eden tereddütlere tenezzül etmezdim. Görmüş geçirmiş bir kadını feda edeceğim gibi Tessie'yi feda edebileceğimi düşünemiyordum. Geleceğin yüzüne bakıyordum ve birkaç olası son görüyordum. Ya bu ilişkiden sıkılacaktı ya da öyle mutsuz olacaktı ki ya onunla evlenecektim ya da ondan ayrılacaktım. Onunla evlenirsem ikimiz de mutsuz olacaktık. Ben bana uymayan bir kadınla, o hiçbir kadına uymayan bir kocayla... Geçmişim beni evlenmeye uygun olmayan biri haline getirmişti. Ondan ayrılırsam ya hastalanacak, iyileşecek ve bir Eddie Burke'le evlenecekti ya da düşüncesizce veya bile bile gidip aptalca bir

şey yapacaktı. Öte yandan, eğer benden sıkılırsa, tüm hayatı, Ed Burke'ler, alyanslar, ikiz bebekler, Harlem'de bir daire ve Allah bilir başka neler nelerden müteşekkil bir vaha gibi önünde uzanıyor olacaktı. Washington Kemerı'nın yanındaki ağaçların arasında gezinirken, ona en azından sağlam bir dost olabileceğime karar verdim, gelecek kendi kendini idare edebilirdi. Sonra eve döndüm, gece için üzerimi değiştirdim çünkü şifonyerimin üzerindeki hafifçe kokulu kâğıda düşülen notta, "Sahne kapısına saat 11'de bir araba getir" yazıyordu, "Edith Carmichel, Metropolitan Tiyatrosu" diye imzalanmıştı.

O akşam yemeğimi yedim, daha doğrusu, Bayan Carmichel'le birlikte yemeğimizi Solari's restoranında yedik. Edith'i Brunswick'teki dairesine bırakıp Washington Meydanı'na döndüğümde şafak Memorial Kilisesi'nin tepesindeki haçı yeni yeni süslüyordu. Ağaçların arasından geçip, Garibaldi heykelinden Hamilton apartmanına uzanan yolda yürürken parkta bir kişi bile yoktu, ama kilise bahçesinin önünden geçerken taş basamaklarda oturan bir siluet gördüm. Beyaz, şişkin suratu görünce elimde olmadan, bedenime bir ürperti yayıldı, hızlıca geçip gitmek istedim. Birden, ya bana hitaben ya da kendi kendine mırıldanarak bir şeyler söyledi, böyle bir yaratığın benimle konuşmuş olabileceği düşüncesi içimi hiddetle doldurmuştu. Bir an için yanına koşup elimdeki asayı kafasına geçirmek istedim ama yürüyüp yoluma gittim ve Hamilton apartmanındaki daireme girdim. Bir süre yatakta, adamın sesini kulaklarımdan silmeye çalışarak dönüp durdum, başaramadım. Yağ fıçısından yükselen yoğun, yağlı dumana ya da mide bulandırıcı çürük kokusuna benzeyen, o homurdanan ses kafamın içini doldurmuştu. Uzanmış bir sağa bir sola dönerken kulaklarımdaki ses gitgide daha açık seçik bir hale geliyordu, homurdanarak söylediği kelimeleri anlıyordum. Sanki kelime-

ler, onları unutmuşum da hatırlıyormuşum gibi bana geri geldiler, sonunda o seslerden bir anlam çıkarmıştım. Buydu:

“Sarı İşaret’i buldun mu?”

“Sarı İşaret’i buldun mu?”

“Sarı İşaret’i buldun mu?”

Öfkeleniyordum. Bununla ne kastediyordu? Ona ve ona ait olan her şeye küfrederek dönüp uyudum ama uyandı-
ğında betim benzim atmıştı, bitkindim, önceki gece gördü-
ğüm rüyayı görmüştüm ve rüya bu sefer beni düşündüğüm-
den daha fazla endişelendirmişti.

Üzerimi değiştirip atölyeme indim. Tessie pencerenin kenarında oturuyordu, geldiğimi görünce kalktı, masum bir öpücük için kollarını boynuma doladı. Öyle tatlı, öyle zarıftı ki onu tekrar öptüm sonra şövalemin başına oturdum.

“Merhaba! Dün başladığım çalışma nerede?” diye sordum.

Tessie, ne sorduğumu duymuştu ama yanıtlamadı. “Acele et Tess, hazırlan, sabah güneşinden faydalanalım,” diyerek yığının içinde dünkü tuvali aramaya başladım.

Nihayet diğerlerinin arasında aramayı bırakıp kayıp tuvali odanın diğer köşelerinde aramak için döndüğümde hâlâ soyunmamış olan Tessie’nin paravanın yanında durduğunu gördüm.

“Sorun nedir?” dedim, “Kendini iyi hissetmiyor musun?”

“İyi hissediyorum.”

“O zaman elini çabuk tut.”

“Her zamanki gibi poz vermemi mi istiyorsun?”

İşte o zaman anladım. Yeni bir sorun hâsıl olmuştu. Tabii ki görüp göreceğim en iyi nü modeli kaybetmiştim. Tessie’ye baktım, yüzü kıpkırmızıydı. Heyhat! Bilgi ağacının meyvesini yemiştik ve artık Cennet Bahçesi de doğuştan gelen masumiyet de geçmişte kalmıştı, en azından Tessie için.

Yüzümdeki hayal kırıklığını fark etmiş olacak ki, “İster sen sana poz veririm. Dünkü resim işte burada, paravanın arkasına koymuştum.”

“Hayır,” dedim, “yeni bir şeye başlayacağız.” Gardirobuma gidip pulları parlayan bir Mağrip kostümü getirdim. Hakiki bir kostümdü bu, Tessie hayranlıkla kıyafeti giymek üzere paravanın ardına çekildi. Geri geldiğinde afalladım. Uzun siyah saçlarını alnına taktığı firuze taşlı bir tacla tutturmuştu, bukleleri parıltılı kuşağına dek uzanıyordu. Ayakları sivri burunlu, işlemeli terliklerin içindeydi ve kıyafetinin garip gümüşü bezemelerle süslü eteği bileklerine uzanıyordu. Gümüş işli koyu mavi iç gömleğiyle payetli, firuze taşlı kısa Mağrip ceketini ona çok yakışmıştı. Yanıma geldi ve yüzünü gülümseyerek benimkine yaklaştırdı. Elimi cebime götürüp altın bir zincire takılmış küçük haçı çıkardım, başının üzerine koydum.

“Bu senin Tessie.”

“Benim mi?” diyerek duraksadı.

“Senin. Şimdi git de pozunu al.” Tessie ışıltı veren bir gülümsemeye paravanın ardına koştu ve elinde üzerinde adım yazılı bir kutuyla geri döndü.

“Bunu akşam eve dönmeden önce vermeyi düşünüyordum ama artık bekleyemem.”

Kutuyu açtım. Pembe pamuğun içinde, üzerine altınla bir sembolün veya harfin işlendiği siyah akik taşından bir broş duruyordu. İşaret, Arapça veya Çince değildi hatta sonradan anladığıma göre herhangi bir insan yazısına ait değildi.

Çekinerek, “Sana hatıra olarak verebileceğim bir bu var,” dedi.

Canım sıkılmıştı ama ona hediyesine büyük bir değer verdiğimi, broşu her zaman takacağımı söyledim. Tessie onu ceketimin yakaasına tutturdu.

“Bana bu kadar güzel bir hediye alman çok saçma Tessie,” dedim.

“Satın almadım ki,” dedi gülümseyerek.

“Nereden buldun?”

Bana, bir gün Battery Parkı'ndaki akvaryumdan çıkarken bulduğunu, gazetelere ilan verip kayıp ilanlarını takip ettiğini ama sahibini bulmakla ilgili umutlarının tükendiğini anlattı.

“Bu geçen kış oldu,” dedi, “cenaze arabasıyla ilgili o korkunç rüyayı ilk defa bunu bulduğum gece gördüm.”

Bir gece önceki rüyamı hatırladım ama bir şey demedim, neden sonra yeni bir tuvalde kara kalemim işliyordu ve Tessie model sehpasında hareketsiz oturuyordu.

III

Ertesi gün benim için felaket bir gün oldu. Çerçevesiz tuvali bir şövaleden diğerine aktarırken ayağım cilalı zeminde kaydı ve iki bileğimi de incitecek şekilde ellerimin üzerine düştüm. Bileklerim öyle kötü burkulmuştu ki fırça tutmaya çabalamak nafileydi, ümitsizlik beni ele geçirip de hiddet içinde oturup sigara içerek başparmaklarımı birbirleri etrafında çevirmeye başlayınca dek atölyede dolanıp yarım kalmış çizimlere ve resimlere bakmak zorunda kaldım. Yağmur pencerelere çarpıyor, kilisenin çatısında yılan çingirığı gibi geziniyor, bitmek bilmez patırtısı beni sinir krizinin eşğine sürüklüyordu. Pencerenin kenarına oturmuş dikiş diken Tessie arada bir başını kaldırıp bana öyle masum bir merhametle bakıyordu ki, huzursuzluğumdan utanmaya başlamıştım, bir meşgale arıyordum. Kütüphanemdeki her evrakı ve kitabı çoktan okumuştum, yine de bir şeyler yapmış olmak için rafların kapağını dirseğimle açtım. Tüm cilt-

lerin renklerini ezberlemiştim, rafların önünde dolanarak ve moralimi yüksek tutmak için ıslık çalarak hepsini tekrar inceledim. Gözlerim son kitaplığın en üst rafının köşesinde duran yılan derisi kaplı bir kitaba takıldığında tam da yemek odasına dönmek üzereydim. O kitabı hatırlamıyordum ve bulunduğum yerden bakınca sırtındaki soluk yazıyı okuyamıyordum. Sigara odasına gidip Tessie'yi çağırdım. Atölyeden geldi, kitaba uzanmak için kitaplığın merdivenine tırmandı.

“Neymiş?” diye sordum.

“*Sarı Kral.*”

Şaşkınlıktan dilim tutuldu. Onu oraya kim koymuştu? Daireme nereden gelmişti? Uzun zaman önce bu kitabın kapağını bir daha asla kaldırmamaya karar vermiştim, dünyadaki hiçbir güç beni bu kitabı satın almaya zorlayamazdı. Merakın beni kitabı açmaya kışkırtacağından korktuğumdan, kitapçıya gittiğimde bile dönüp bu kitaba bakmıyordum. Meraktan okumaya yeltensem bile, bir zamanlar tanıdığım genç Castaigne'in korkunç trajedisi beni sapkın sayfalarını karıştırmaktan alıkoyuyordu. Kitabın bahsini işitmeyi her zaman reddetmiştim, zaten hiç kimse ikinci bölüm hakkında yüksek sesle konuşmaya kalkışmıyordu, yani o sayfaların açığa çıkarabileceği şeyler hakkında hiçbir bilgim yoktu. Kitabın o alacalı, ağulu cildine, bir yılana bakar gibi baktım.

“Dokunma ona Tessie,” dedim, “aşağı gel.”

Tabii ki, bu uyarı merakımı cezbetmeye yetmişti, ben dur demeye kalmadan kitabı aldı ve gülerek, dans ederek kitapla birlikte atölyeye gitti. Ona seslendim, ama çaresiz ellerimin arasından işkence gibi bir gülücükle kayıp gitti, tahammülsüzce ardından gittim.

“Tessie,” diye bağırdım kütüphaneye girerken, “dinle, çok ciddiylim. O kitabı elinden bırak, açmanı istemiyorum!”

Kütüphanede kimse yoktu. Her iki resim odasına baktım, yatak odalarına, çamaşırılığa, mutfağa, sonra kütüphaneye dönüp sistemli bir arayışa giriştim. O kadar iyi saklanmıştı ki, onu yarım saat sonra üst kattaki sandık odasında, kafesli pencerenin yanında sessiz ve bembeyaz, çömelmiş halde buldum. İlk bakışta, budalalığının cezasını çekmiş olduğunu anladım. *Sarı Kral* ayaklarının önünde yatıyordu, kitabın ikinci bölümü açıktı. Tessie'ye baktım, iş işten geçmişti. *Sarı Kral*'ı açmıştı. Elini tutup onu atölyeye götürdüm. Sersemlemiş gibiydi, divana uzanmasını söylediğimde tek laf etmeden itaat etti. Gözlerini kapadıktan kısa bir süre sonra düzenli ve derin nefes almaya başladı ama uyuyup uyumadığını kestiremiyordum. Uzunca bir süre sessizce yanı başında durdum, ne kımıldadı ne de konuştu. Sonunda kalktım, kullanılmayan sandık odasına girdim, kitabı daha az incinmiş olan elime aldım. Kurşun gibi ağırdı ama kitabı yine de atölyeye getirdim, divanın yanındaki halıya oturdum ve açıp baştan sona okudum.

Hislerimin aşırılığından baygın durumda cildi elimden bırakıp sırtımı divana yaslayınca Tessie gözlerini açıp bana baktı...

Sarı Kral'ı tartıştığımızı fark ettiğimde, donuk, monoton bir akış içinde konuşmaya başlayalı bir süre olmuştu. Ah! Bu kelimeleri yazmış olmanın günahı! Kristal gibi berrak kelimeler, fokurdayan kaynaklar gibi duru ve müzikal kelimeler, Medicilerin zehirli mücevherleri gibi parıltıyan, ışıltıyan kelimeler!

Ah! Böyle kelimelerle insanları felç eden, büyüleyen o ruhun ümitsiz lanetlenmişliği, sapkınlığı! Cahillerin de bilgelerin de anlayabildiği o kelimeler; mücevherlerden daha değerli, müzikten daha teskin edici, ölümden daha beter!

Toplanmakta olan gölgelere aldırmadan konuşmaya de-

vam ettik. Tessie, üzerine artık Sarı İşaret olduğunu anladığımız garip sembolün kakılmış olduğu akik broşu atmam için yalvarıyordu. Niçin reddettiğimi asla bilemeyeceğim, şu anda, yatak odamda bu itirafı kaleme alırken bile Sarı İşaret'i göğsümden söküp ateşe atmama *neyin* engel olduğunu öğrenmekten memnuniyet duyardım. Atmak istediğimi biliyorum, yine de Tessie'nin yakarışları nafileydi. Gece indi, saatler usulca geçip gitti ama hâlâ birbirimize Kral'ı ve Solgun Maske'yi fısıldıyorduk, gece yarısı sise bürünmüş şehrin puslu çan kulelerinde cınladı. Hastur'dan ve Cassilda'dan söz ediyorduk, bulut dalgaları Hali'nin kıyılarına çarpıp kırılırken, dışarıda biriken sis pencereyi zorluyordu.

Ev şimdi sessizdi, sis altındaki sokaklardan tek bir ses gelmiyordu. Tessie yastıklar içinde uzanmıştı, yüzü kasvete düşmüş gri bir mürekkep damlası gibiydi ama elleri benimkilere kenetlenmişti, biliyordum ki aklımdan geçen düşünceleri okuyabiliyordu, benim onun düşüncelerini okuyabildiğim gibi, çünkü biz Hyades'in gizemini kavramıştık ve Gerçeğin Hayaleti ortaya çıkmıştı. Biz birbirimizi hızla, sessizce düşüncelerimizde yanıtlarken etrafımızı saran kasvetin içinde gölgeler hareketlendi, uzak sokakların ötesinden bir ses duyduk. Gitgide yakınlaştı, tekerleklerin donuk gıcirtısı yakına, daha da yakına geldi ve kapının önünde sesler kesildi. Ayaklarımı sürüyerek pencereye gittim, kara kuş tüylü cenaze arabasını gördüm. Aşağıdaki kapı açıldı, kapandı. Titreyerek, sürünerek gidip kapıyı sürgüledim ama Sarı İşaret'e gelen o yaratığı durduracak ne bir sürgü ne de bir kilit biliyordum. Şimdi koridorda yumuşak hareketlerle ilerlediğini duyuyordum. Şimdi kapıdaydı, sürgü tek bir dokunuşuyla çürüyüp gitmişti. Ve şimdi içerideydi. Yuvalarından fırlayan gözlerle karanlığa bakıyordum, ama odaya geldiğinde onu göremedim. Neden sonra beni soğuk, yumuşak kavrayışıyla çevrelediğini hissettiğimde çılglık at-

tım ve ölümcül bir hiddetle mücadeleye başladım ama ellerimi kullanamıyordum, ceketimden akik broşu söküp aldı, yüzümün tam ortasına bir darbe indirdi. Sonra, düşerken, Tessie'nin yavaşça ağladığını duydum, ruhu uçup gitti ve henüz düşmekteyken onun ardından gitmeyi diledim çünkü biliyorum; Sarı Kral paralanmış mantosunu açmıştı, şimdi geriye yakaracak yalnız Tanrı kalmıştı.

Daha fazlasını da anlatabilirim ama bunun dünyaya ne faydası olacak. Bana gelince, ben insandan gelecek bir yardımı veya ümidi çoktan aşım. Bitirmeden ölüp ölmeyeceğimi umursamayarak burada uzanmış yazarken, ilaç şişelerini ve şifalı tozlarını toparlayan doktorun iyi bir adam olan rahibe yaptığı, anlamını iyi bildiğim belli belirsiz işareti görüyorum.

Trajediyi öğrenmeyi çok isteyecekler, kitaplar yazan, milyonlarca gazeteyi basanlar, dışarıdaki insanlar. Ama ben artık yazmayacağım ve günah çıkartan rahip, kutsal görevi bittiğinde son sözlerimi mukaddesat mührüyle mühürlenecek. Onlar, dışarıdaki dünyaya ait olan insanlar, yıkılmış evlere, ölümün uğradığı ocaklara yaratıklarını gönderebilirler, gazeteleri kanla ve gözyaşıyla geçiniyor olabilir ama yine de bana gelince, casusları günah çıkarma hücrelerinin önünde duracak. Tessie'nin öldüğünü, benim ölmekte olduğumu biliyorlar. Binadakilerin cehennemî çılgınlığa koşup odama girdiklerini ve iki kişiyi ölü, birini canlı bulduklarını biliyorlar fakat şimdi söyleyeceklerimi bilmiyorlar. Bilmiyorlar ki, doktor, yerde yatan çürümüş korkunç yığına, kilisenin gece bekçisinin morarmış cesedine bakıp, "Ne bir teori ne de bir açıklama getirebiliyorum. Bu adam aylar önce ölmüş olmalı!" dedi.

Sanırım ölüyorum. Keşke rahip beni...